

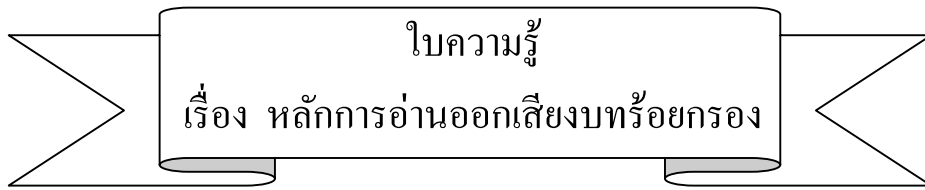
แผนการเรียนรู้ที่ ๑ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ รับผิดชอบต่อพันธัน์

เรื่อง การอ่านบทประพันธ์ร้อยแก้ว ร้อยกรอง เวลา ๒ ชั่วโมง
ตัวชี้วัด

ท.๑.๑ ม. ๔/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรองได้อย่างถูกต้อง ไพเราะและเหมาะสม
กับเรื่องที่อ่าน

ท.๑.๑ ม. ๔/๙ มีมารยาทในการอ่าน

โดย นายเสถียร ทามแก้ว ตำแหน่ง ครูผู้ทรงคุณค่าแห่งแผ่นดิน โรงเรียนนาเชือกพิทยาสรรค์
คำสั่ง ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง การอ่านบทประพันธ์ร้อยแก้ว ร้อยกรอง แล้วทำกิจกรรม/แบบทดสอบ

ร้อยกรอง คือ ถ้อยคำที่กวีแต่งขึ้นตามแผนผังบังคับของลักษณะของคำประพันธ์นั้น ๆ ได้แก่
โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน และ ร่าย

การอ่านบทร้อยกรอง เป็นการอ่านออกเสียงแบบหนึ่ง อาจอ่านเป็นท่วงทำนองร้อยแก้ว หรือ
อ่านทำนองเสนาะก็ได้

การอ่านบทร้อยกรองเป็นทำนองร้อยแก้ว

เช่น การอ่านกาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ ที่อยู่ในบทความ คำปราศรัย หรือสุนทรพจน์
การอ่านที่ดีจะต้องอ่านให้มีจังหวะ ตามจังหวะของคำประพันธ์แต่ละชนิด เช่น

กาพย์ยานี ๑๑ มีจังหวะการอ่านเป็น ๒ / ๓ , ๓ / ๓ ดังตัวอย่าง

คำนี้ / ถึงเดือนหก ท้าวทายก / ตามโคมเคย

งามสุด / นุชพี่เอย ได้เห็นกัน / วันบูชา

กาพย์ฉบัง ๑๖ มีจังหวะการอ่านเป็น ๒ / ๒ / ๒ , ๒ / ๒ , ๒ / ๒ / ๒ ดังตัวอย่าง

วันเดียว / ทำประโยชน์ / ยังดี กว่าอยู่ / ร้อยปี

มิเป็น / ประโยชน์ / แก่ใคร

กาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ มีจังหวะการอ่านเป็น ๒ / ๒ ทุกวรรค ดังตัวอย่าง

สุรางคนางค์ / เจ้าบรรณกิจวาง / ให้ถูกวิธี

วรรคหนึ่งสี่คำ / จงจำให้ดี / บทหนึ่งจึงมี / ยี่สิบแปดคำ

หากแต่งต่อไป / สัมผัสตรงไหน / จำให้แม่นยำ

คำทำยวรรคสาม / ติดตามประจำ / สัมผัสกับคำ / ทำยบทต้นแล

(การประพันธ์ : ฐะปะนีย์ นาครทรรพ)

กลอนสุภาพ มีจังหวะการอ่านเป็น ๓ / ๒ / ๓ , ๓ / ๒ / ๓ ดังตัวอย่าง

ถึงบางพูด / พูดดี / เป็นศรีศักดิ์ มีคนรัก / รสดีเยี่ยม / อร่อยจิต
แม่นยำ / ตัวตาย / ทำลายมิตร จะชอบผิด / ในมนุษย์ / เพราะพูดจา
(นิราศภูเขาทอง:สุนทรภู่)

โคลงสี่สุภาพ มีจังหวะการอ่านเป็น ๒ / ๓ , / ๒ ดังตัวอย่าง

นับฉวย / ชกฉกซ้ำ	นุบนับ
โถมทวบ / ทุ่มตองทับ	ถีบเท้า
เตะตี / ต่อยตวบตี	ตบตัก
หมดหมู่ / เมงมอญมั่ว	ม่านเมื่อ / หมางเมิน

(สมเด็จพระนเรศวรมหาราช)

ข้อควรปฏิบัติ การอ่านคำประพันธ์ทุกชนิด อย่าอ่านติดต่อกันโดยไม่มีจังหวะ และคำประพันธ์ที่แทรกอยู่ในงานเขียนประเภทร้อยแก้ว ไม่ควรอ่านเป็นทำนองเสนาะ

การอ่านร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะ

มีหลักการอ่าน ดังนี้

๑. อ่านเน้นคำตรงที่มีสัมผัสกันโดยเฉพาะสัมผัสสนอก จึงจะทำให้การอ่านคำประพันธ์นั้นไพเราะ เช่น

อนิจจา/ธานินทร์/ <u>สิ้นกษัตริย์</u>	เหงามังคด/ <u>เงียบไป/ดังไพรสนทน์</u>
แม้กรุงยัง/ <u>พรั่งพร้อม/ประชาชน</u>	จะ <u>ลับสน</u> / <u>แซ่เสียง/หึ่งเวียงวัง</u>

การเน้นเสียงคำที่พิมพ์ตัวหนาอาจทำได้โดยการอ่านเสียงหนักขึ้น หรือ ดังขึ้น หรืออาจทอดเสียงให้ยาวออกไป

๒. อ่านเอื้อสัมผัสเพื่อความไพเราะยิ่งขึ้น เช่น

ตัว <u>ข้า</u> ขอเกรา <u>พอภิวาท</u>	ในพระบาท <u>บพิตรอดิศร</u>
(อ่านว่า อบ-พิ-วาด)	(อ่านว่า อะ-คิด-สอน)

โคลงสี่สุภาพ มีจังหวะการอ่านเป็น ๒ / ๓ , / ๒ ดังตัวอย่าง

เสียงลือ / เสียงเล่าอ้าง	อันใด / พี่เอ๋ย
เสียงข่อม / ขอยศใคร	ท้าวหล้า
สองเชือ / พี่หลับไหล	ลืมนั่น ฤาพี่
สองพี่ / คิดเองอ้า	อย่าได้ / ถามเฝือ

(ลิลิตพระลอ)